

РЕШЕНИЕ

№ 641

гр. София, 23.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 13-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Христо Лазаров

Членове: Женя Димитрова
Жана Ив. Маркова

при участието на секретаря Невена Б. Георгиева
като разгледа докладваното от Христо Лазаров Въззивно търговско дело № 20231001000423 по описа за 2023 година

Производството е по реда на глава двадесета ГПК – Въззивно обжалване.

Образувано е по въззивна жалба от ищеца - „ВМ ФУУД ДЕЛИВЕРИ“ ЕООД, ЕИК 206093472, чрез адв. П. срещу решение № 57 от 11.01.2023г., постановено по т.д. № 20211100901391 по описа на СГС за 2021г., т.о., VI-9 състав, с което са отхвърлени исквете му срещу „ПАСТА ДУЕ“ ООД, ЕИК 200484891, за неустойка в размер на 67 907,85 лева по чл. 10.3 от договор за извършени кетъринг услуги на храна и хранителни продукти, сключен между страните на 01.06.2020г., ведно със законната лихва за забава върху главницата считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ заплащане и ответникът е осъден да заплати на ищеца разноски по делото в общ размер на 3 380 лева.

Въззивникът/ищецът - „ВМ ФУУД ДЕЛИВЕРИ“ ЕООД счита, че обжалваното решение е неправилно, незаконосъобразно и необосновано. Твърди, че първоинстанционният съд неправилно е извършил преценка на свидетелските показания на Ц. М., която живеела на семейни начала с управителя на ищеца. Неправилно били кредитирани показанията на свидетеля В. Н., които бил бивш съдружник в ищцовото дружество и от месец февруари 2021 г., неговата фирма осъществявала доставките на ответното търговско дружество. Счита, че тези договорни отношения с ответника, налагали дадените от него показания да се преценяват по реда на чл. 172 ГПК. Според въззивника, не можела да намери приложение разпоредбата на чл. 141, ал. 2 ТЗ, а относимата хипотезата била по чл. 301 ТЗ, тъй като св. Н. не се е противопоставил на прекратяването на договора. Нещо повече, това прекратяване

било изцяло в полза на новото дружество на този свидетел. Според ищеца, първоинстанционният съд неправилно приел, че липсата на поръчки от началото на месец февруари 2021г. било ирелевантно за спора по делото. Счита за неправилни изводите на съда, относно липсата на служители на ищцовото дружество, тъй като изпълнението на неговите задължения по договора не предполагало наличието на трудови договори. Твърди, че фирмата на св. Н. била създадена към края на месец януари и също нямала служители през месец февруари, когато започнала да извършва доставки. Според въззивника, страните не са уговорили специална форма за прекратяване на договора и нямало изискване за писмена форма на това изявление. Чл. 10.2. от договора се отнасяла до начин за прекратяване – едностранно, от всяка една от страните, изразено в писмена форма. На последно място твърди, че разпоредбите на чл. 293, ал. 1 и ал. 2 не намирали приложение в процесния случай. Моли въззивния съд да отмени обжалваното решение и да постанови друго, с което да уважи предявените искове. Претендира разноски за двете съдебни инстанции, съобразно представения списък по чл. 80 ГПК. В условията на евентуалност прави възражение за прекомерност на заплатения адвокатски хонорар от въззиваемия.

Въззиваемият/ответникът - „ПАСТА ДУЕ“ ООД е подал в срок писмен отговор на въззивната жалба, чрез адв. К.. Твърди, че извън показанията на заинтересования свидетел – Ц. М., по делото няма други доказателства за провеждане на среща между законните представители на страните и устното прекратяване на процесния договор. Счита, че комисионният договор не може валидно да бъде прекратен устно и такова изявление не е отправяно. Освен това, ищцовото дружество се представлявало от двамата управители само заедно и втория управител не е присъствал на това уведомяване, поради което същото не е произвело действие. На последно място твърди, че комисионният договор е сключен в писмена форма, с оглед на което всички изявления на страните следва да са в същата форма, съгласно чл. 10 от договора. В чл. 359 ТЗ също е предвидено писмено прекратяване на комисионния договор. Моли въззивния съд да остави въззивната жалба без уважение и да потвърди атакуваното решение, като правилно, законосъобразно и обосновано. Претендира адвокатско възнаграждение за въззивното производство.

Въззивната жалба е депозирана от легитимирано лице, срещу подлежащо на въззивано обжалване решение на СГС, в законоустановения срок и е процесуално допустима, поради което подлежи на разглеждане по същество.

При служебно извършената от въззивния съд проверка на основание разпоредбата на чл. 269 ГПК, се установява, че обжалваното решение е валидно и допустимо.

Първоинстанционният съд правилно е установил фактическата обстановка и страните по делото не спорят, че между тях е възникнало валидно правоотношение по комисионен договор от 01.06.2020г., със срок на действие една година. „ПАСТА ДУО“ ООД е възложил на ВМ ФУУД ДЕЛИВЕРИ“ ЕООД срещу възнаграждение услуги по доставка на заявена храна и хранителни стоки от обекта на възложителя до крайният клиент. В чл. 2. от договора, страните са уговорили цена, ред и срокове за заплащане на комисионното възнаграждение по всяка доставка на хранителни продукти, напитки и консумативи. В чл.

10 са уговорени условия за прекратяване на договора – по взаимно съгласие на страните и едностранно с 3 месечно предизвестие, изразени в писмена форма. В чл. 10.3. е уговорено, че при прекратяване на договора без предизвестие, всяка от страните дължи обезщетение в рамките на тримесечни плащания, средно аритметично една година назад.

Първоинстанционният съд не е кредитирал показанията на свидетеля посочен от ищеца – Ц. М., поради евентуалната ѝ заинтересованост и липсата на други доказателства по делото, на основание чл. 172 ГПК. Кредитирал е показанията на свидетеля посочен от ответника – В. Н..

По делото е прието заключение на съдебно-икономическа експертиза, изготвена от вещото лице З. Д.. Според вещото лице, средно аритметичния сбор на платеното възнаграждение за три месеца е 67 907,85 лева.

При така установената фактическа обстановка, въззивният съд приема от правна страна следното:

За да отхвърли предявения иск за неустойка, първоинстанционният съд е изложил много подробни решаващи мотиви, че ищецът не е доказал прекратяването на процесния договор от страна на ответника, поради неспазване на уговорената писмена форма, съгласно чл. 293, ал. 2 ТЗ. В допълнение е изложил съображения, че не следвало да се кредитират показанията на свидетеля на ищеца, която живеела фактически с управителя и е заинтересована, както и поради липсата на други доказателства в подкрепа на тези показания. В обобщение приел, че дори и да имало устно изявление за прекратяване на комисионния договор, същото би било нищожно и не би довело до прекъсване на договорната връзка между страните, поради което не са настъпили последиците на чл. 10.3. от процесния договор.

Съгласно разпоредбата на чл. 92, ал. 1, пр. второ от ЗЗД, неустойката обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението, без да е нужно да се доказват.

В тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване, че процесният договор е прекратен без предизвестие от ответника, както и начина за изчисляване размера на уговорената неустойка по чл. 10.3. от договора.

Неоснователно е възражението на въззивника, че страните не са уговорили специална форма за прекратяване на договора и нямало изискване за писмена форма на това изявление.

Според настоящия съдебен състав, когато страните са избрали писмената форма за сключване на процесния комисионен договор, неговото изменение, допълване и прекратяване трябва да стане в същата форма. Волята на страните за писмена форма на договора е ясно установена и изразена с неговото сключване. Когато за сключването на търговски договор страните са предвидили писмена форма, тя се отнася и за неговите изменения и допълнения. Тази писмена форма трябва да се спази и при всички последващи волеизявления на страните касаещи неговото действие, включително неговото разваляне и/или прекратяване.

Допълнителен аргумент в подкрепа на този извод са уговорените в чл. 10.1. и чл. 10.2. от

процесния договор хипотези за неговото прекратяване – трябва да е изразено в писмена форма. Няма как страните да уговорят писмена форма само за договорните основания за прекратяване, а устна форма за останалите форми на разваляне и/или прекратяване, включително и законосъобразно такава.

Законосъобразни и правилни са изводите на първоинстанционния съд, че показанията на свидетеля на ищеца следва да се преценяват при условията на чл. 172 ГПК и същите не се подкрепят от никакви други доказателства по делото, поради което не следва да се кредитират. Ищецът не е доказал прекратяването на договора от ответника без предизвестие, поради което не е възникнал правопораждащия факт като основаните за дължимостта на уговорената неустойка. Следователно предявеният иск е недоказан и следва да се отхвърли само на това основание като неоснователен.

Принципно са основателни възраженията на въззивника, че показанията на свидетеля Н. също следва да се преценяват при условията на чл. 172 ГПК. Това е бивш съдружник и управител в ищцовото дружество, който впоследствие е прехвърлил дяловете си и е поел с новата си фирма доставките на ответното търговско дружество. Този свидетел има интерес да свидетелства, както в своя полза за вече поети и изпълнени доставки, така и в полза на ответника, тъй като ще избегне евентуалното му осъждане за неустойка, поради прекратяване на договора с ищеца. Но така преценени, тези свидетелски показания не установяват прекратяването на договора от ответника без предизвестие, а само причините за продажбата на дяловете от общата им фирма и липсата на поръчки към ищеца след месец януари 2021г.

Неоснователни са твърденията на въззивника, че липсата на поръчки от началото на месец февруари 2021г. била релевантна за правния спор, както и че изпълнението на неговите задължения по договора не предполагало наличието на трудови договори със служители през месец февруари 2021г. Това са твърдения за факти и обстоятелства, които са неотносими към предмета на делото – иск за неустойка поради едностранно прекратяване на договора от ответника без предизвестие. Тези твърдения са относими към правен спор с предмет по иск за реално изпълнение на договорно задължение или обезщетение за неговото неизпълнение.

Досежно неоснователността на иска за главница, неоснователен е и акцесорният иск за обезщетение за забавено изпълнение върху нея, считано от подаването на искова молба до окончателното ѝ заплащане, на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

С оглед изхода на правния спор във въззивното производство, въззиваемият/ответникът има право на договореното и реално заплатено по банков път адвокатско възнаграждение в размер на 3 120 лева с включен ДДС.

Неоснователно е възражението на въззивника по чл. 78, ал. 5 от ГПК. Договорено е възнаграждение в размер на 2 600 лева без ДДС, което не е прекомерно, защото превишава само с 33 лева минималния размер определен в чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 за

минималните размери на адвокатските възнаграждения/в редакцията на ДВ, бр. 68 от 2020 г.) .

Предвид гореизложеното, обжалваното решение е законосъобразно и правилно и следва да се потвърди от въззивния съд, с препращане в останалата част към мотивите на първоинстанционния съд, на основание чл. 272 ГПК.

Мотивиран от горното, Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 57 от 11.01.2023г., постановено по т.д. № 20211100901391 по описа на СГС за 2021г., т.о., VI-9 състав.

ОСЪЖДА „ВМ ФУУД ДЕЛИВЕРИ“ ЕООД, ЕИК 206093472 да заплати на „ПАСТА ДУЕ“ ООД, ЕИК 200484891, сумата от 3 120/три хиляди сто и двадесет/ лева, представляваща разноски за въззивното производство.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните, при условията на чл. 280, ал.1 и ал.2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____